

Wanneer kleine kinderen groot worden: de transitie van jeugd- naar volwassenzorg voor jongeren met ASS en hun context

Dieter Baeyens

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

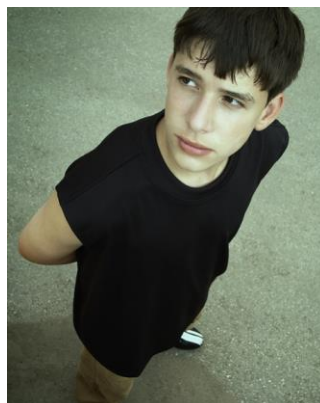
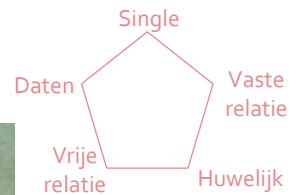
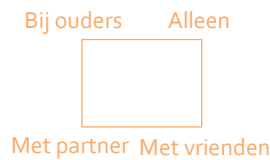
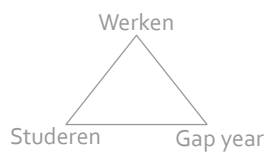
Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

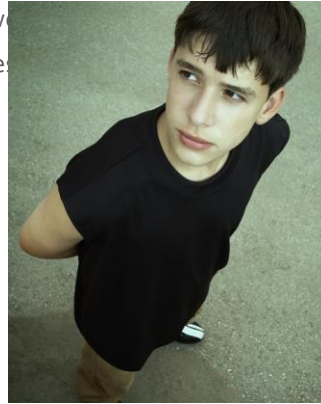
Jongvolwassenheid als ontwikkelingsperiode (Arnett, 2000)

- Nog geen volwassene maar ook geen jongere meer
- Experimenteren met verschillende rollen
- Gericht zijn op zichzelf tijdens het keuzeproces
- Zichzelf gaandeweg ontdekken en ontwikkelen
- Omgaan met stress en angst tijdens het keuzeproces

ASS ↓

ASS ↑

ASS ↓

Paas & Van Damme, 2018

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Jongvolwassenheid:

- Ontwikkelingsgericht perspectief
- Institutioneel perspectief
  - Overgang van jeugd- naar volwassenzorg
  - Overgang van secundair naar hoger onderwijs of arbeidsmarkt
  - ...

Transitiezorg

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Transitiezorg

Een doelgericht, gepland proces dat zich richt op de medische, psychosociale, educatieve en beroepsgebonden noden van adolescenten en jongvolwassenen met chronische [...] aandoeningen, wanneer zij de overgang maken van zorg gericht op kinderen naar zorg gericht op volwassenen.

Watson et al., 2011

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Transitiezorg bij ASS

- Algemeen: optimale transitie (goede informatiedoorstroom, periode van gedeeld werken, en zorgcontinuïteit) werd in het VK door **minder dan 5%** van de jongvolwassenen ervaren (Singh et al., 2010)
- UK: **Neuro-ontwikkelingsstoornissen** (zoals ADHD en ASS) hebben de meeste kans om tussen de mazen van het (zorg)net te vallen (Singh et al., 2008) → toename van beperkingen, verlies van aangeleerde vaardigheden, afname van maatschappelijke participatie
- Vlaanderen: Te weinig sprake van **zorgcontinuïteit** in het geval van ASS (Clauwaert et al., in prep)

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

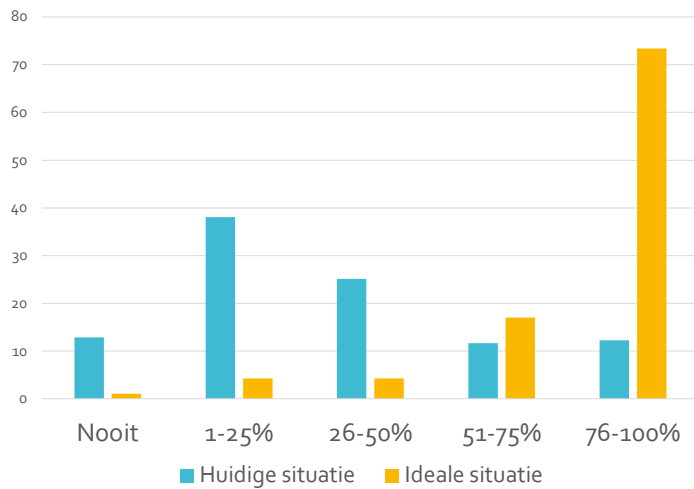
Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Transitiezorg bij ASS: Is er sprake van zorgcontinuïteit?

Clauwaert et al., in prep

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Welke werkwijzen dragen bij transitiezorg? (in %)

Werkwijze	Huidige situatie (%)	Ideale situatie (%)
Informatie uitwisselen:		
- schriftelijk	54.8	57.8
- telefonisch	64.3	61.8
Overlegmomenten met alle betrokkenen	76.4	89.4
Periode van parallelzorg	36.7	69.3
Transitiemap maken	16.1	65.3
Assessment van gerichte vaardigheden	18.6	45.7
Trainen van gerichte vaardigheden	41.2	66.3
Inschakelen van gespecialiseerde diensten bv. DOP	64.3	70.9

Clauwaert et al., in prep

Jongvolwassenheid

Transitie

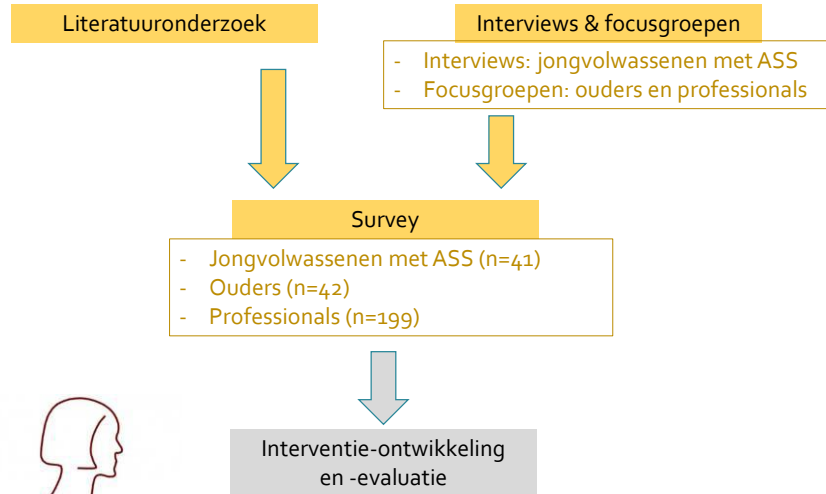
Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Transitiezorgplan

FONDS DE SOUTIEN · STEUNFONDS
MARGUERITE · MARIE · DELACROIX

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Literatuuronderzoek

Sarah Clauwaert, Jean Steyaert, Ilse Noens en
Dieter Baeyens¹

Transitiezorg voor jongvolwassenen met ASS: een literatuurstudie naar richtlijnen en 'good practices'

Jongvolwassenen (18-25 jaar) met een autismespectrumstoornis (ASS) bevinden zich in een uitdagende levensfase die gekenmerkt wordt door persoonlijke exploratie en verandering op allerlei levensdomeinen. Eén aanzienlijke verandering is de transitie van kind/jongerenzorg naar volwassenenzorg, een overgang waarin gepaste en kwaliteitsvolle transitiezorg een essentiële rol kan spelen. In dit artikel bespreken we eerst wat transitiezorg is, om vervolgens in te zoomen op mogelijke struikelblokken die ermee gepaard gaan. Ten slotte behandelen we de beschikbare richtlijnen en 'good practices' voor transitiezorg aan jongvolwassenen met ASS.

<https://ppw.kuleuven.be/ogop/jongvolwassenen>

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Transitiezorgplan

Literatuuronderzoek

Interviews & focusgroepen

- Interviews: jongvolwassenen met ASS
- Focusgroepen: ouders en professionals

Survey

- Jongvolwassenen met ASS (n=41)
- Ouders (n=42)
- Professionals (n=199)

Interventie-ontwikkeling
en -evaluatie

FONDS DE SOUTIEN - STEUNFONDS
MARGUERITE-MARIE DELACROIX

Clauwaert et al., 2017, in prep

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Struikelblokken bij de transitiezorg

- Systeemniveau
- Organisatieniveau
- Personeelsniveau
- Niveau van de persoon met ASS

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Struikelblokken bij de transitiezorg• Systeemniveau:

- Gebrek aan middelen → wachtlijsten hebben een "grote invloed":
  - Professionals 83.1%
  - Ouders 69.0%
  - Jongvolwassene 51.2%
- Complexiteit → wie coördineert de transitie?
  - Ouders 39.2%
  - Thuisbegeleider 17.6%
  - Ambulant begeleider 10.1%

Nood aan het profiel van een "transitiecoördinator"

KU LEUVEN

Clauwaert et al., in prep

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Struikelblokken bij de transitiezorg• Systeemniveau:

- Gebrek aan flexibiliteit → wanneer wordt transitie voorbereid?:
  - Geen voorbereiding 1.9%
  - Op een vaste leeftijd 10.2%
  - Nood aan een transitie (bv. schoolmoe) 24.9%
  - Vraag van jongere/ouder 29.9%
  - Indicatie vanuit het team 23.2%

Ontwikkelingsgericht of institutioneel perspectief?

KU LEUVEN

Clauwaert et al., in prep

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Struikelblokken bij de transitiezorg

- Organisatieniveau:
  - Intern zorgbeleid → hoe worden transitie's uitgewerkt?:

• Niet	8.9%
• Initiatief van individueel personeelslid	34.6%
• Er zijn (niet-neergeschreven) afspraken	28.3%
• Er is een draaiboek/protocol	10.5%
  - Intern zorgbeleid → zijn er samenwerkingsverbanden?

• Geen	34.6%
• Vaste organisaties voor doorverwijzing	32.0%
• Vaste organisaties met infomomenten	16.0%
• Vaste organisaties met protocol	4.3%

"Als het niet op papier staat, dan bestaat het niet"
(voor wie, met wie, door wie, wat, hoe, hoelang)

Clauwaert et al., in prep

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Struikelblokken bij de transitiezorg

- Organisatieniveau:
  - Verschillen tussen jeugd- en volwassenzorg
    - Holistisch versus individueel probleemoplossend
    - Privacy en wetgeving → positie van de ouder
  - Gebrek aan communicatie → geen overdracht van informatie

• Verslag	28.1%
• 1 professioneel overleg	24.4%
• 1 overleg met alle betrokkenen	21.3%
• >1 overleg met alle betrokkenen	16.8%

Nood aan een transitieteam bestaand uit
professionals, ouders en jongere

Clauwaert et al., in prep

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Struikelblokken bij de transitiezorg• Personeelsniveau:

- Welke kennis/vaardigheden wil je als professional versterken door opleiding en training? (in %)

	Niet belangrijk	Vrij belangrijk	Belangrijk	Heel belangrijk
Mogelijkheden van ondersteuning voor de jongvolwassenen met ASS	0.6	5.6	25.8	65.7
Kennis van de noden van jongvolwassenen met ASS	1.1	6.7	29.8	59.6
Samenwerken met ouders	3.4	14.0	25.3	55.1
Motiverende gespreksvoering	2.2	8.4	32.6	55.1
ASS-vriendelijke gespreksvoering	1.1	10.7	32.6	52.8
Kennis over tewerkstelling/onderwijs	1.1	12.9	32.6	50.6
Transitieproces opstarten en begeleiden	1.7	16.3	30.9	45.5

Clauwaert et al., in prep

KULLEVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Struikelblokken bij de transitiezorg• Niveau van de persoon met ASS:

- Toenemende complexiteit van de hulpvragen (ook vaak eenzaamheid, stress, sociale angst, etc.)

Vaak nood aan meerdere gespecialiseerde hulpverleners → transities kunnen op verschillende domeinen op verschillende momenten genomen worden

- Gebrek aan flexibiliteit → niet bereid om vertrouwensband met oude professional door te knippen

Wat ik nodig heb is stillekes aan afbouwen, bijvoorbeeld van 1 keer per week, naar 2 keer per week en zo voort. Want iemand loslaten is net als iemand van een rots duwen. (R., 19j)

Clauwaert et al., 2017

KULLEVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Struikelblokken bij de transitiezorg

• Niveau van de persoon met ASS:

- Toenemende complexiteit van de hulpvragen (ook vaak eenzaamheid, stress, sociale angst, etc.)
- Gebrek aan flexibiliteit → niet bereid om vertrouwensband met oude professional door te knippen

Wat ik nodig heb is stillekes aan afbouwen, bijvoorbeeld van 1 keer per week, naar 2 keer per week en zo voort. Want iemand loslaten is net als iemand van een rots duwen. (R., 19j)

- Gebrek aan voorstellingsvermogen → niet experimenteren, vaak niet of net te snel kiezen

Informatie aanreiken
Inzetten op ervaringen: kennismaking, stages, bezoek, ...

Clauwaert et al., 2017

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

KABASS

 Zoeken

[Home](#) [Over ons](#) [Contact](#)

Welkom

Informatie, hulpmiddelen, links en tips voor jongvolwassenen met ASS.

Heb je zelf nog een tip die je wil delen? Laat het dan zeker weten via het [contactformulier](#).

Klik op een thema

Studeren

Werken

Wonen

Vrije Tijd

Relaties

Verplaatsing

www.kabass.be

- Jongvolwassenheid
- Transitie
- Struikelblokken
- Kansen**
- Good practices
- Conclusie

Over ons

Er wordt gewerkt aan de website door:

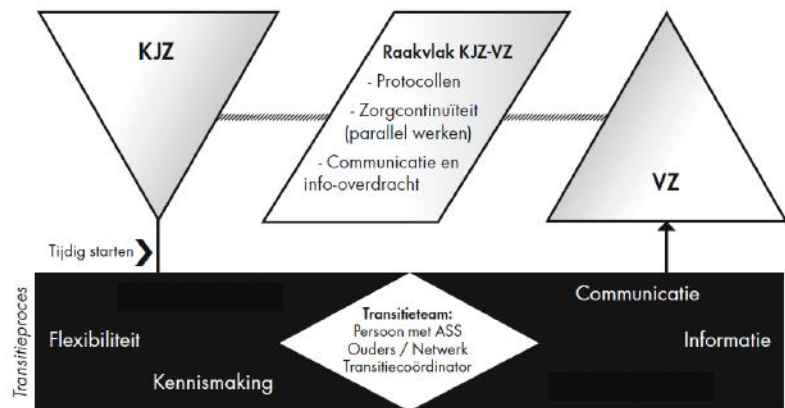

De ontwikkeling van zowel de vormgeving als de inhoud van de website gebeurt in nauwe samenwerking met personen met ASS.
 De opbouw van de website werd gerealiseerd met steun van het Fonds ICT for ASD onder de vlag van de Koning Boudevijfjstichting.

www.kabass.be

- Jongvolwassenheid
- Transitie
- Struikelblokken
- Kansen**
- Good practices
- Conclusie

Van struikelblokken naar oplossingen

*KJZ = Kind/Jongerenzorg *VZ = Volwassenenzorg

Clauwaert et al., 2017

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Volledigheid

- Mobiliteit: openbaar vervoer, rijbewijs
- Verkeersveiligheid
- ADL: trainen, plannen en organiseren
- Administratie
- Geldbeheer
- Vrije tijd
- Contacten: opbouwen, onderhouden
- Gezondheid: fysiek, geestelijk
- Hoger onderwijs: overstap, studeren
- Job: vrijwilligerswerk, uitoefenen job
- Wonen: overstap naar kot, leven op kot, zelfstandig
- Partnerrelatie

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Focus van transitiezorg (in %)

	Ouder: ervaren hulp van professional	Ouder: zelf hulp aangeboden
1	Geestelijke gezondheid 71.4	Geestelijke gezondheid 75.6
2	Contacten opbouwen 48.6	Plannen ADL 70.7
3	Trainen ADL 45.7	Fysieke gezondheid 65.9
4	Contacten onderhouden 40.0	Trainen ADL 58.5
5	Fysieke gezondheid 40.0 (52.9 vs 5.6)	Vrije tijd 58.5

KU LEUVEN

Clauwaert et al., in prep

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Focus van transitiezorg (in %)

	Ouder: ervaren hulp van professional	Ouder: zelf hulp aangeboden	Ouder: ervaren noden
1	Geestelijke gezondheid 71.4	Geestelijke gezondheid 75.6	Vrije tijd 58.3
2	Contacten opbouwen 48.6	Plannen ADL 70.7	Administratie 52.8
3	Trainen ADL 45.7	Fysieke gezondheid 65.9	Contacten onderhouden 47.2 (23.5 vs 55.6)
4	Contacten onderhouden 40.0	Trainen ADL 58.5	Uitoefenen van een job 47.2 (17.6 vs 50.0)
5	Fysieke gezondheid 40.0 (52.9 vs 5.6)	Vrije tijd 58.5	Geestelijke gezondheid 44.4 (11.8 vs 55.6)

KU LEUVEN

Clauwaert et al., in prep

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Focus van transitiezorg (in %)

	Ouder: ervaren hulp van professional	Ouder: zelf hulp aangeboden	Jongvolwassene: ervaren noden
1	Geestelijke gezondheid 71.4	Geestelijke gezondheid 75.6	Geestelijke gezondheid 64.1
2	Contacten opbouwen 48.6	Plannen ADL 70.7	Trainen ADL 59.0 (70.6 vs 38.1)
3	Trainen ADL 45.7	Fysieke gezondheid 65.9	Plannen ADL 53.8
4	Contacten onderhouden 40.0	Trainen ADL 58.5	Contacten opbouwen 48.7
5	Fysieke gezondheid 40.0 (52.9 vs 5.6)	Vrije tijd 58.5	Vrije tijd 48.7

KU LEUVEN

Clauwaert et al., in prep

Jongvolwassenheid

Transitie

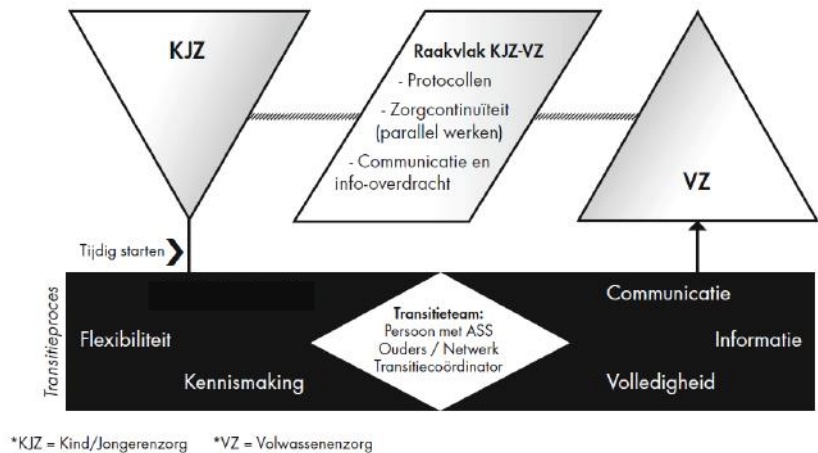
Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Van struikelblokken naar oplossingen

Clauwaert et al., 2017

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Keuzeprocess bevorderen → inzetten op zelfdeterminatie

→ Beschikken over de nodige vaardigheden om op een autonome manier richting te geven aan je eigen leven, vanuit een gevoel van verbondenheid met je omgeving.

Clauwaert et al., in prep

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Keuzeproces bevorderen → person-centered planning

1. Persoonlijk profiel: Wie ben ik, wat vind ik belangrijk, waar liggen mijn talenten en vaardigheden?
2. De droom: Hoe ziet een goed leven er voor mij uit? Waar wil ik wonen/werken? Wie wil ik rond mij? Welke hobby's wil ik?...
3. Opstellen van korte- en lange termijn doelstellingen: Wat willen bereiken over 3 maanden, 6 maanden, een jaar? Welke zaken laten we nog even rusten?
4. Actieplan: Hoe gaan we van de huidige situatie naar de gewenste (doelstellingen)? Wie neemt welke rol op? Wat moet er juist gebeuren?
5. Opvolgingsvergaderingen: Welke doelstellingen hebben we bereikt? Hoe gaan we vanaf hier verder?

KU LEUVEN

Clauwaert et al., in prep

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Keuzeproces bevorderen → person-centered planning

- Krachtgericht werken: Koppelen van talenten en vaardigheden aan toekomstplannen.
- "Alles kan!": Principe van "geen oordelen" → Onrealistisch lijkende dromen niet als onuitvoerbaar bestempelen, maar in dialoog nagaan hoe de droom anders vorm kan krijgen (bv. "Ik wil voetballen bij de Rode Duivels" → "Ik wil werken als onderhoudsarbeider in een voetbalstadion").
- Optimale betrokkenheid van de persoon met ASS:
  - Doorheen proces constant aandacht voor wensen en mening
  - Overlegmomenten zo goed mogelijk aanpassen aan noden en mogelijkheden van de persoon (bv. in geval van ASS vertrouwde omgeving)
  - Vormgeving aanpassen: drukke kleurrijke schema's zijn mogelijks niet gepast voor personen met ASS

KU LEUVEN

Clauwaert et al., in prep

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Keuzeproces bevorderen → person-centered planning

- Diensten ondersteuningsplan:
  - https://www.vaph.be/sites/default/files/documents/diensten-ondersteuningsplan-dop/y18-1081_vo_vaph_dienst-ondersteuningsplan_brochure_a5_drieluik_04-anyurfer_o.pdf
- Lus vzw:
  - <http://lusvzw.be>
- Overkoepelende informatie (filmpjes, getuigenissen,...):
  - <https://inclusive-solutions.com/>

Jongvolwassenheid

Transitie

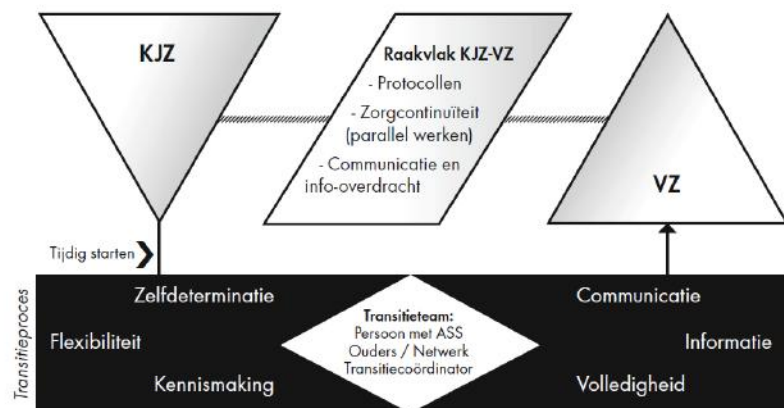
Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Van struikelblokken naar oplossingen

*KJZ = Kind/Jongerenzorg *VZ = Volwassenenzorg

Clauwaert et al., 2017

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Van struikelblokken naar oplossingen

- “Heel belangrijke” do’s in transitiezorg volgens personen met ASS:
  - Overlopen **welke informatie wel en niet doorgaat** naar een andere hulpverlener bv. in een transitieplan (angst voor “stigma”)
  - Actief investeren in een **vertrouwensband** met de jongvolwassene
  - **Hulplijn** aanbieden (“bereikbaar zijn” → oplossingsgericht werken, inzetten van coaches)
  - **Aansporen** van de jongvolwassene om zaken te ondernemen (ook al staan ze aanvankelijk weigerachtig er tegenover)
  - **Actieve begeleiding** in nieuwe situaties bv. meegaan, samen doen in plaats van alleen
  - **Actief hulp aanbieden** door de persoon te blijven vragen of er hulp nodig is

Clauwaert et al., 2017

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

KompASS

Begeleidingsprogramma voor studenten met ASS
Studie- en beroepskeuzebegeleiding

<https://ppw.kuleuven.be/ogop/jongvolwassenen/ASSpraktijk>

Tops, Baeyens, Schiettecatte, Geudens & Noens, 2013

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

KompASS

1. WIE BEN IK? ¹⁵

2. BEROEP ²⁴

3. STUDIEKEUZE ³⁴

4. KEUZE GEMAAKT? ⁵⁶

<https://ppw.kuleuven.be/ogop/jongvolwassenen/ASSpraktijk>

Tops, Baeyens, Schiettecatte, Geudens & Noens, 2013

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

KompASS

VACATURE PERSOONLIJKE COACH

FUNCTIE

Als vertrouwenspersoon van een student met ASS sta je vooral in voor:

- Het beantwoorden van vragen over studiekeuze
- Het vergroten van het zelfinzicht van de student
- Het bewaken van het tijdsplan
- Het geven van feedback bij de oefeningen
- Het voorbereiden van schoolbezoeken
- Het voorspelbaar maken van het onvoorspelbare

PROFIEL

- Je hebt ervaring met het maken van een studiekeuze
- Je hebt mensenkennis en enige kennis van ASS
- Je hebt een luisterend oor en je bent geduldig
- Je kan complexe situaties eenvoudig en concreet voorstellen
- Je bent bereid regelmatig met de student te overleggen

LEVEN

Kernfiguren

Tops, Baeyens, Schiettecatte, Geudens & Noens, 2013

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

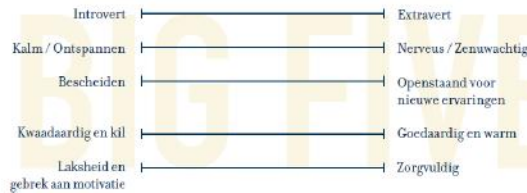
Kansen

Good practices

Conclusie

Om een idee te krijgen van jouw persoonlijkheid, kan je de volgende online-vragenlijst invullen nl.outofservice.com/bigfive. Teken voor elk van de vijf categorieën een bolletje op de lijn om aan te geven hoe jouw persoonlijkheid eruitziet.

Noteer hier de belangrijkste resultaten van de persoonlijkheidsvragenlijst

1 _____ 2 _____ 3 _____
 4 _____ 5 _____

Bespreek de resultaten ook met je persoonlijke coach. Heeft dit gesprek je nieuwe inzichten opgeleverd? Noteer ze hier.

Tops, Baeyens, Schiettecatte, Geudens & Noens, 2013

Kiezen =
Assessment

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

3 SCHOOLSE VAARDIGHEDEN

Dit boekje is een hulpmiddel op weg naar een nieuwe studierichting of beroep. Daarom is het belangrijk dat je even nadenkt over je huidige richting en de vakken die je volgt (of volgde).

Wat is je huidige studierichting? .....

Welke lessen vind je leuk en interessant?

Waarom?

Welke lessen van je studierichting doe je niet zo graag?

Waarom?

Omcirkel de werkvormen die jij aangenaam vindt en doorstreep de werkvormen die je niet fijn vindt

ZELF PRESENTATIES GEVEN

VELDWERK BUITEN DE SCHOOL

GROEPSWERK (MET MEER DAN TWEE)

OPZOEKWERK OP HET INTERNET

BEGELEID ZELFSTANDIG WERK

Tops, Baeyens, Schiettecatte, Geudens & Noens, 2013

Kiezen =
Assessment

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

VOOR WIE... AAN EEN... BEROEP TE STUDEREN

Wat zijn volgens jou de voor- en nadelen van deze beroepen?

» Ga n...
» Klik

Je kan...
je no...
inte...
»
A...

BEROEP 1

.....
.....
.....
.....
.....

BEROEP 2

.....
.....
.....
.....
.....

BEROEP 1

BEROEP 3 **BEROEP 4**

Tops, Baeyens, Schiettecatte, Geudens & Noens, 2013

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

KompASS

Vacatures

Ga eens op zoek naar vacatures voor de beroepen van jouw keuze. Surf hiervoor naar www.vdab.be of www.vacature.com

Vul in de zoekbalk de vier beroepen van jouw keuze in. Bekijk een paar vacatures voor deze beroepen. Als je deze oefening moeilijk vindt, kan je hulp vragen aan je persoonlijke coach.

Voor welk beroep vond je de meeste vacatures?

.....

Druk je twee favoriete vacatures af en kleef ze hier:

Kiezen = Concreet maken & Toekomstverwachtingen

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

GROOT KEUZEMOMENT

Het moment is aangebroken waarop je een voorlopige beroepskeuze gaat maken. Dit hoeft nog niet je definitieve keuze te zijn. Tijdens je studies krijg je misschien nog een duidelijker beeld van het beroep dat je later wil uitoefenen.

Ik kies voor ...

Waarom heb je hiervoor gekozen?

Past dit beroep bij je zoon of dochter? Waarom (niet)? .....

Welk beroep zou jij aanraden? Waarom? .....

Past dit beroep bij de student volgens jou? Waarom (niet)? .....

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

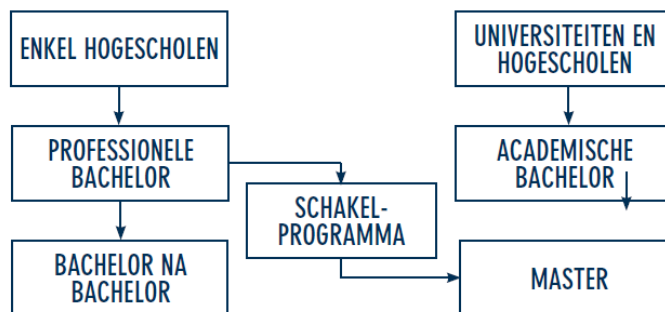
Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

KU LEUVEN

Kiezen = Informatie geven

- Jongvolwassenheid
- Transitie
- Struikelblokken
- Kansen
- Good practices
- Conclusie

Wat denkt je persoonlijke coach van je voorlopige studie- of beroepskeuze? Dit is een ideaal moment om hem of haar nog eens op te zoeken en je keuzes voor te leggen. Laat hem of haar onder elke keuze kort feedback geven.

BELANGSTELLINGSDOMEIN: .....

OPLEIDING: .....

Professionele bachelor   Academische bachelor

STUDIEGEBIED	BELANGSTELLINGSDOMEINEN	VAKKEN UIT HET SECUNDAIR ONDERWIJS

Mening van je persoonlijke coach: .....

Tops, Baeyens, Schiettecatte, Geudens & Noens, 2013

KU LEUVEN

- Jongvolwassenheid
- Transitie
- Struikelblokken
- Kansen
- Good practices
- Conclusie

Als je de drie opleidingen met elkaar vergelijkt, welke opleiding spreekt je dan het meeste aan? Welke het minste? Rangschik ze van één tot drie. Vraag je persoonlijke coach om hetzelfde te doen.

6 OPENLESDAGEN

Wanneer zijn er openlesdagen gepland voor de opleidingen van jouw keuze?

	OPLEIDING 1	OPLEIDING 2	OPLEIDING 3
Datum			
Uur			
Plaats			

Kijk na wanneer er een infodag gepland is voor de op...

	OPLEIDING 1	OPLEIDING 2
Datum		
Uur		
Plaats		

Kiezen = Concreet maken

KU LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Kom

AANVRAGEN VAN EEN BIJZONDER STATUUT VOOR STUDENTEN

Als student met ASS kan je, net zoals andere studenten met een functiebeperking (bv. ADHD of dyslexie), in de meeste instellingen een aanvraag indienen voor een bijzonder statuut. Met dit statuut kan je in onderling akkoord met de lesgever redelijke onderwijsaanpassingen en examenfaciliteiten aanvragen.

Enkele voorbeelden zijn:

- meer examentijd.
- een vrijstelling van specifieke onderwijsactiviteiten of eventueel een vervangende taak
- een andere examenvorm dan die voorgeschreven staat in het studieprogramma (bv. mondelinge toelichting bij een schriftelijk examen)
- Verplaatsing van examens naar een ander tijdstip binnen het academiejaar
- Gebruik van (technologische) hulpmiddelen zoals tekst-naar-spraaksoftware, spellingcontrole, formularia, etc.

Algemene websites:

- » www.easykot.be
- » www.kot.be

Websites per studentenstad:

- » www.opkotin.nl (vul hier de naam van een studentenstad in).be
- » www.studentkotweb.be (Antwerpen)

KULLEVEN

Domeinoverstijgend werken

Tops, Baeyens, Schietecatte, Geudens & Noens, 2013

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

J Autism Dev Disord
DOI 10.1007/s10803-017-3307-x

ORIGINAL PAPER

Transitioning Together: A Multi-family Group Psychoeducation Program for Adolescents with ASD and Their Parents

Leann Smith DaWalt¹ · Jan S. Greenberg^{1,2} · ... · Mailick¹

Kernfiguren
Domeinoverstijgend

Een uniek bedrijf met een nieuwe visie op ondernemen met mensen met een autismespectrumprofiel

Hatfield et al.
Child Adolesc Psychiatry Ment Health (2017) 11:54
DOI 10.1186/s13034-017-0191-2

Child and Adolescent Psychiatry
and Mental Health

RESEARCH ARTICLE

Open Access

Effectiveness of the BOOST-A™ online transition planning program for adolescents on the autism spectrum: a quasi-randomized controlled trial

Megan Hatfield^{1,2}, Marita Falkmer^{1,2,3}, Torbjorn Falkmer^{1,2,4} and Marina Ciccarelli^{1,2}

Zelfdeterminatie
Krachtgericht

KULLEVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Conclusie

1. Transitiezorg verenigt
  - Ontwikkelingsgerichte en institutionele perspectieven
  - Alle betrokkenen (jongvolwassene, ouders, professionals uit het oude en het nieuwe zorgaanbod)
  - Krachten, dromen en de plannen om ze te realiseren
2. Transitiezorg is een interventie en vraagt:
  - Tijd (→ het is een proces, niet geleid door een rushgevoel)
  - Gerichte kennis, vaardigheden en methodieken
  - Protocollen en samenwerkingsverbanden
3. Transitiezorg leidt tot betere prognose en is de inspanning waard

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Transitiezorgproject ASS loopt in samenwerking met ...

• Sarah Clauwaert

• Jean Steyaert

• Ilse Noens

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

• dieter.baeyens@kuleuven.be

KU
LEUVEN

Jongvolwassenheid

Transitie

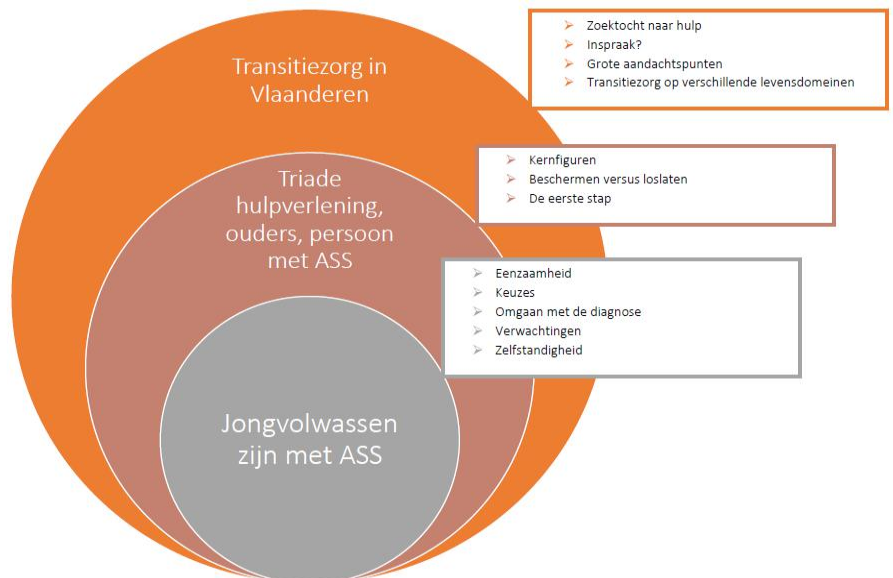
Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Interviews en focusgroepen

Jongvolwassenheid

Transitie

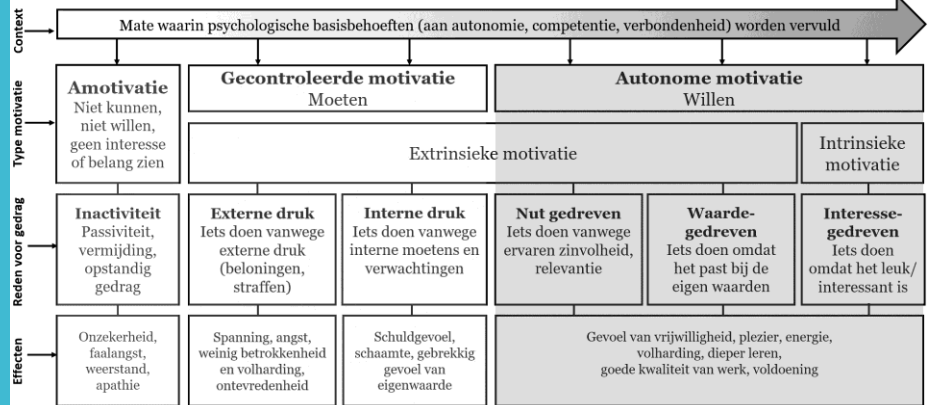
Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

Keuzeproces bevorderen → inzetten op zelfdeterminatie

→ Inzetten op methodieken die intrinsieke motivatie in keuzes en opdrachten vergroten bv. person-centered planning

Visser et al., 2008

VEN

Jongvolwassenheid

Transitie

Struikelblokken

Kansen

Good practices

Conclusie

ADAPTI

Vragenlijst naar adaptieve vaardigheden voor jongvolwassenen met een autismespectrumstoornis (16 - 25 jaar)

Schietecatte, I., Noens, I., Bolckmans, C., Tops, W., & Baeyens, D.

- van schoolgaande of studerende jongvolwassenen (16-25j) met (boven)gemiddelde cognitieve mogelijkheden met ASS in kaart brengt.
- profiel op vlak van sociale interacties, inlevingsvermogen, communicatie, flexibiliteit, planning en organisatie, computervaardigheden, omgaan met interesses en zelfredzaamheid.
- 110 items op 4 punts-schaal; Vlaamse normen
- uitgegeven bij Garant

<https://ppw.kuleuven.be/ogop/jongvolwassenen>

KU LEUVEN